

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS MERO 2023 M. LIEPOS 5 D. POTVARKIU NR. MV-425 SUDARYTOS KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PREVENCIJOS KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2025 m. birželio 20 d. Nr.
Gargždai

Posėdis įvyko **2025 m. birželio 19 d.** 15:00–16:10 val.

Posėdžio forma: nuotoliniu būdu.

Komisijos pirmininkas – Klaipėdos rajono savivaldybės vicemeras Vytautas Butkus.

Komisijos pirmininko pavaduotojas (-a) – VšĮ „Visatai“ direktorė Asta Dauskurtė.

Komisijos sekretorius (-ė) – Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Sveikatos ir socialinės apsaugos skyriaus Socialinės paramos poskyrio socialinių išmokų specialistė Gaivilė Rekašienė.

Posėdyje dalyvavo: Vytautas Butkus – Komisijos pirmininkas, Klaipėdos rajono savivaldybės vicemeras; Jolanta Papievienė – Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Sveikatos ir socialinės apsaugos skyriaus vyresnioji patarėja; Sandra Kalinauskaitė, Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos patarėja, (koordinuojanti lygių galimybių, moterų ir vyrų lygybės ir apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje politikos formavimą ir įgyvendinimą); Viktorija Lygnugarienė, Klaipėdos rajono savivaldybės BĮ „Gargždų socialinių paslaugų centro“ direktorė; Snieguolė Benikienė, Kretingos moterų informacijos ir mokymo centro teisininkė; Darius Docius, VšĮ Klaipėdos apskrities pagalbos vyrams centro vykdytysis direktorius; Eugenijus Dauskurtas – VšĮ Ekstremalios veiklos klubo „Išgyvenk“ vadovas; Andrius Burba, Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Klaipėdos rajono policijos komisariato Veiklos skyriaus viršininkas; Inga Salienė, Lietuvos probacijos tarnybos Klaipėdos regiono skyriaus vyriausioji specialistė; Margarita Kiudytė-Čarrienė, Klaipėdos apygardos prokuratūros Klaipėdos apylinkės prokuratūros prokurorė; Daiva Lukauskienė, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Klaipėdos apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus patarėja Klaipėdos rajono savivaldybėje; Gaivilė Rekašienė – Komisijos sekretorė, Klaipėdos rajono savivaldybės Sveikatos ir socialinės apsaugos skyriaus Socialinės paramos poskyrio socialinių išmokų specialistė.

Dalyvavo daugiau nei 1/2 Komisijos narių (11 iš 14), Komisijos posėdis – teisėtas.

Darbotvarkė:

1. 2025 m. II ketv. Klaipėdos rajono smurto artimoje aplinkoje statistikos apžvalga. *Andrius Burba*, Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Klaipėdos rajono policijos komisariato Veiklos skyriaus viršininkas.
2. Paslaugų teikimo iššūkiai. *Viktorija Lygnugarienė*, Gargždų socialinių paslaugų centro vadovė.
3. Paslaugų teikimo iššūkiai. *Snieguolė Benikienė*, Kretingos moterų informacijos ir mokymo centro teisininkė.

4. 2025 m. smurto, savižudybių, priklausomybių ir prekybos žmonėmis prevencijai finansuoti projektai. *Jolanta Papievienė*, Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos Sveikatos ir socialinės apsaugos skyriaus vyresnioji patarėja.
5. Smurtinio elgesio keitimo mokymai Klaipėdos rajono gyventojams. *Darius Docius*, VšĮ Klaipėdos apskrities pagalbos vyrams centro vadovas.
6. Apklaustos apie smurtą artimoje aplinkoje rezultatai. *Sandra Kalinauskaitė*, Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos patarėja.

1. **SVARSTYTA. 2025 m. II ketv. Klaipėdos rajono smurto artimoje aplinkoje statistikos apžvalga.** Andrius Burba pristatė 2025 m. II ketv. statistinę informaciją apie smurto artimoje aplinkoje atvejus Klaipėdos rajone. Per ataskaitinį laikotarpį gauti 173 pranešimai apie galimą smurtą. Policija pradėjo 11 ikiteisminių tyrimų, o 5 atvejais surinkta medžiaga dėl nepakankamų duomenų neperaugo į tyrimus. Išduoti 53 apsaugos orderiai, 10 jų buvo apskųsti – 7 panaikinti, o 3 palikti galioti. Identifikuoti penki pakartotinio smurto židiniai, su kuriais vykdoma individualizuota prevencinė veikla. Pažymėta, kad tokia praktika jau duoda teigiamų rezultatų – sumažėjo pasikartojančių pranešimų skaičius.

2. **SVARSTYTA. Paslaugų teikimo iššūkiai.** Viktorija Lygnugarienė pristatė informaciją apie laikino apnakvindinimo paslaugų teikimo eigą ir iššūkius. Nuo 2025 m. sausio 1 d. iki šios dienos paslaugomis pasinaudojo 30 asmenų: 4 moterys ir 26 vyrai, kurių amžius svyravo nuo 30 dienų iki 84 metų. 22 asmenys buvo apgyvendinti 1–3 paroms, 5 – ilgiau nei 3 paras, 3 asmenys apgyvendinti pakartotinai. Didžioji dauguma apgyvendinamų asmenų būna neblaivūs. Pastebima tendencija, kad blaivūs asmenys dažniausiai susiranda kitą nakvynės vietą ir į paslaugų sistemą nepatenka. Paslaugos teikiamos Nakvynės namuose, kuriuose vienu metu dirba vyras ir moteris, tačiau darbuotojai susiduria su saugumo iššūkiais. Pristatytas konkretus atvejis, kai itin agresyvus asmuo nepakluso reikalavimams, gadino turtą, puolė darbuotoją. Buvo iškviesta policija, asmeniui uždėti antrankiai, jis išvežtas į areštinę. Pabrėžta, jog trūksta galimybių užtikrinti saugias sąlygas tiek paslaugų gavėjams, tiek darbuotojams. Vadovė pabrėžė, kad tokiose situacijose socialinių paslaugų įstaigų galimybės yra ribotos, o pareiga užtikrinti tvarką tenka policijos pareigūnams.

Papildomai atkreiptas dėmesys į tai, kad neblaiviams asmenims neretai būna nesuprantamos ar neįsisavinamos suteikiamos paslaugų sąlygos – kai kurie mano, kad privaloma gyventi nakvynės vietoje 15 parų, nors tai nėra numatyta. Informacijos perdavimas iš policijos ne visada būna pakankamas. Nereti atvejai, kai paslaugos nutraukiamos artimiesiems ar pažįstamiems asmenims atvykus ir išsivežus paslaugų gavėją. Ilgiausiai apgyvendintas asmuo paslaugomis naudojosi 23 dienas – jis buvo turėjęs net du apsaugos orderius.

Paslaugų turinys apima konsultavimą apie socialinių paslaugų teikėjus, informacijos suteikimą apie sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, tarpininkavimą ir atstovavimą, pagalbą tvarkant dokumentus. Esant poreikiui, asmenys aprūpinami būtiniaisiais drabužiais ir avalyne. Šiuo metu apgyvendinimo vietoje nėra galimybės gamintis šiltą maistą – konteineryje galima tik nusiprausti ir permiegoti. Yra elektrinis virdulys, kuriuo galima pasiruošti karštų gėrimų. Asmenys gali išeiti į miestą pavalgyti,

kadangi paslaugų teikėjas neturi pareigos juos maitinti. Nuolatiniai gyventojai turi sveikatos pažymas, o laikini – ne, todėl siekiama vengti rizikų dėl galimos kryžminės taršos. Vadovė išsakė siūlymą ateityje svarstyti galimybę įrengti bent minimalią virtuvėlę su šaldytuvu, jei daugės ilgiau nei 3 paroms apgyvendinamų asmenų.

NUTARTA:

1. Inicijuoti kreipimąsi į Lietuvos savivaldybių asociaciją dėl blaivyklų tinklo poreikio ir diskutuoti apie neblaivumo problemą laikino apnakvindinimo įstaigose. Taip pat siūlyti organizuoti mokymus Komisijos nariams bei skatinti keitimąsi gerąja patirtimi. Raštą Lietuvos savivaldybių asociacijai pavesta parengti Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos patarėjai Sandrai Kalinauskaitei.
2. Policijai perduoti duomenis apie minėtą agresyvų asmenį.
3. **SVARSTYTA. Paslaugų teikimo iššūkiai.** Snieguolė Benikienė atkreipė dėmesį į duomenų pateikimo netikslumus – klausimynuose vietoj atsakymų žymimi brūkšneliai, o Kompleksinės pagalbos centrui ne visada perduodami visi reikalingi duomenys apie smurtą patiriančius asmenis. Taip pat pabrėžta objektyvaus situacijų vertinimo svarba, ypač dirbant su pažeidžiamomis grupėmis, tokiais kaip asmenys su negalia. Komisijos narė Margarita Kiudytė-Čarienė išreiškė norą susipažinti su centro veiklos rezultatais.

NUTARTA:

1. Išsiaiškinti konkretaus apsaugos orderio (ROIK numerio), kuriame buvo pažymėti brūkšneliai vietoj atsakymų, situaciją.
2. Pavesti policijai spręsti asmens duomenų perdavimo klausimus per vidinės komunikacijos priemones, laikantis galiojančių teisės aktų ir veikimo pagal patvirtintus algoritmus, siekiant užtikrinti viešojo intereso apsaugą ir išvengti subjektyvių interpretacijų.
4. **SVARSTYTA. 2025 m. smurto, savižudybių, priklausomybių ir prekybos žmonėmis prevencijai finansuoti projektai.** Posėdžio metu pasidžiaugta padidėjusiu finansavimu 2025 metų prevenciniams projektams – bendra paskirstyta suma siekia 30 000 eurų. Finansuoti keturi projektai.
Pirmasis finansuotas projektas – Kretingos moterų informacijos ir mokymo centro iniciatyva „Seksualinis smurtas: atpažinimas, pagalba ir prevencija“, skirta vykdyti veiklas švietimo įstaigose. Projektui skirtas finansavimas – 9427 eurai, kuris beveik visiškai atitinka prašytą sumą. Numatyta organizuoti konferenciją, panašią į vykusią praėjusiais metais, tačiau didesnės apimties.
Antrasis finansavimą gavęs projektas – Klaipėdos socialinės ir psichologinės pagalbos centro projektas „2025 m. savižudybių ir prekybos žmonėmis prevencija Klaipėdos rajone“. Numatyta organizuoti apskritojo stalo diskusiją su švietimo įstaigų atstovais. Nors projektas negavo visos prašytos sumos, skirta reikšminga dalis – taip pat 9427 eurai.

Trečiasis – Klaipėdos apskrities pagalbos vyrams centro tęstinis projektas „Bendrystėje lengviau“, kurio tikslas – teikti sociokultūrinės ir psichoedukacinės paslaugas, skirtas vyrų emocinės ir fizinės sveikatos stiprinimui bei socialinių problemų prevencijai. Šiam projektui skirta visa prašyta suma – 4400 eurų.

Ketvirtasis projektas – ekstremalios veiklos klubo „Išgyvenk“ programa „Psichologinis atsparumas“. Projektas skirtas vyrams, planuojami intensyvūs praktiniai mokymai su naktiniais užsiėmimais, kurių metu bus kalbama apie priklausomybių problematiką, pykčio kontrolę ir streso valdymą. Skirtas visas prašytas finansavimas – 6746 eurai.

5. **SVARSTYTA. *Smurtinio elgesio keitimo mokymai Klaipėdos rajono gyventojams.***

Darius Docius informavo, kad nuo liepos mėnesio planuojama pradėti smurtinio elgesio keitimo mokymus Klaipėdos rajono gyventojams. Šios paslaugos skirtos Klaipėdos rajono gyventojams, kurie yra gavę apsaugos orderį, patys identifikuoja savo elgesyje smurtinio bendravimo požymius, jaučia poreikį keisti savo elgesio modelį ar dalyvauti prevencinėse programose, siekiant pagerinti emocinę savijautą, tarpusavio santykius bei sumažinti smurto artimoje aplinkoje riziką. Atsižvelgiant į ankstesnę patirtį ir tarptautinę praktiką, pažymėta, jog vien tik mokymų organizavimas nėra pakankamas – būtina pradėti nuo individualių konsultacijų, kurių tikslas yra užmegzti kontaktą, suteikti galimybę išsikalbėti ir motyvuoti žmogų keisti savo elgesį. Tik vėliau, esant pakankamam vidiniam motyvavimui, asmuo kviečiamas į grupinius užsiėmimus.

Paslaugos teikiamos visiems pilnamečiams asmenims, nepriklausomai nuo lyties, tačiau su nepilnamečiais nedirbama. Išskirtiniais atvejais, kai kreipiasi jaunuoliai iki 18 metų kartu su tėvais, galima taikyti individualų sprendimą, taip pat konsultacijos gali būti teikiamos poroms. Mokymai bus vykdomi tik blaiviems asmenims.

Planuojama, kad po individualios konsultacijų fazės liepos antroje pusėje prasidės grupiniai mokymai pagal „Nesmurtinio bendravimo ir santykių gerinimo“ programą. Užsiėmimai vyks kartą per savaitę, nuo 18 iki 20 val., tiek gyvai (Klaipėdoje arba Gargžduose), tiek nuotoliniu būdu. Programoje bus ugdomi emocijų valdymo, konfliktų sprendimo, efektyvaus ir asertyvaus bendravimo bei santykių gerinimo įgūdžiai. Viena mokymų grupė planuojama vasaros laikotarpiu (liepa–rugsėjis), o dvi grupės – rudenį (rugsėjis–lapkritis), skirtingomis savaitės dienomis.

NUTARTA: Dariui Dociumi pavesta perduoti Komisijos nariams informacinės skaidrės, lankstinukus ir kontaktinę informaciją, taip pat kreiptis į Klaipėdos rajono visuomenės sveikatos biurą ir Klaipėdos rajono paramos šeimai centrą dėl patalpų, reikalingų mokymų organizavimui.

6. **SVARSTYTA. *Apklausoje apie smurtą artimoje aplinkoje rezultatai.***

Sandra Kalinauskaitė pristatė informaciją apie Komisijos inicijuotą kreipimąsi į Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją. Rašte pateikti penki siūlymai: dėl statistinių duomenų prieinamumo, apsaugos orderių skyrimo griežtinimo pakartotiniais atvejais, smurtinio elgesio keitimo programų privalomumo, alkoholio vartojimo problemos laikino apnavindinimo įstaigose bei informacinės sistemos prieigos, kuri dažnai apsunkina institucijų galimybę laiku matyti paskirtus orderius.

Ministerija informavo, kad svarstys pirmąjį, antrąjį, trečiąjį ir penktąjį pasiūlymus, o dėl ketvirtojo (susijusio su alkoholio vartojimu) rekomendavo kreiptis į Lietuvos

savivaldybių asociaciją. Taip pat pažymėta, kad ministerija informuos Komisiją apie galutinius sprendimus.

Šiuo metu atnaujinamas įstaigų, teikiančių pagalbą smurto artimoje aplinkoje atvejais, sąrašas – jį planuojama paskelbti savivaldybės interneto svetainėje ir Teisės aktų registre. Taip pat pristatyti Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojų apklausos apie smurtą artimoje aplinkoje rezultatai. Apklausą užpildė 77 respondentai.

NUTARTA: Tęsti gyventojų apklausą apie smurtą artimoje aplinkoje iki 2025 m. pabaigos, siekiant surinkti kuo daugiau atsakymų iš tikslinės auditorijos ir metų pabaigoje įvertinti apibendrintus rezultatus. Skatinti gyventojų įsitraukimą, užtikrinant apklausos viešinimą per savivaldybės ir partnerių kanalus. Taip pat stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą ir skatinti informacijos mainus bei prevencinių veiklų viešinimą.

Posėdžio pirmininkas

Vytautas Butkus

Posėdžio sekretorė

Gaivilė Rekašienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Klaipėdos rajono savivaldybės administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Klaipėdos rajono savivaldybės mero 2023 m. liepos 5 d. potvarkiu Nr. MV-425 sudarytos Klaipėdos rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos posėdžio protokolas
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-06-23 Nr. SAAp-1
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Gaivilė Rekašienė Socialinių išmokų specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-06-20 10:31
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2024-01-13 12:17 - 2029-01-11 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vytautas Butkus Vicemerar
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-06-20 12:59
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E
Sertifikato galiojimo laikas	2025-04-03 13:14 - 2030-04-03 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sandra Kalinauskaitė Specialistas (patarėjas)
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-06-23 09:42
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	KRSA-DC1-CA
Sertifikato galiojimo laikas	2025-06-09 11:28 - 2026-06-09 11:28
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20250618.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2025-06-23)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2025-06-23 nuorašą suformavo Sandra Kalinauskaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-